

ชื่อการวิจัย : รูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษา
วอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ

ผู้วิจัย : อัมรินทร์ พันธุ์โล

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

ปี : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ
2) เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษา
วอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ และ 4) เพื่อยืนยันรูปแบบ
การจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็ก
พิเศษ โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D)
แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะตามวัตถุประสงค์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ พบว่า

1.1 กระบวนการพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ที่บริหารด้วยวงจรคุณภาพ
ของเดมมิ่ง PDCA ประกอบด้วย 16 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชั้นศึกษาข้อมูล 2) ชั้นแสวงหาผู้ทรงคุณวุฒิ
3) ชั้นจัดทำกรอบแนวคิด 4) ชั้นนำเสนอกรอบแนวคิด 5) ชั้นแต่งตั้งคณะทำงาน 6) ชั้นจัดทำ
โครงการ 7) ชั้นจัดทำแผนปฏิบัติการ 8) ชั้นขออนุมัติแผนปฏิบัติการ 9) ชั้นปฏิบัติงานตามแผน
10) ชั้นนิเทศ กำกับ ติดตาม 11) ชั้นปฏิบัติงานตามแผนที่ปรับปรุง 12) ชั้นประเมินผล
การดำเนินงาน 13) ชั้นสรุปผลการดำเนินงาน 14) ชั้นวิพากษ์ผลการดำเนินงาน 15) ชั้นจัดทำ
รายงาน และ 16) ชั้นนำเสนอรายงานและพัฒนาต่อเนื่อง

1.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ประกอบด้วย 10 ประเด็น ดังนี้
1) การแต่งตั้งคณะทำงาน 2) การออกแบบโครงการ 3) การบริหารโครงการ 4) ที่ปรึกษาโครงการ
5) ผู้บริหาร 6) คณะนิเทศ 7) ครู 8) ผู้ดูแล 9) เด็กพิเศษ 10) เครือข่ายความร่วมมือ

1.3 ความต้องการของครู เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษา วอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษที่เหมาะสมกับศูนย์การศึกษาพิเศษฯ มีความต้องการมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน การฝึกอบรมภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติในต่างประเทศ สำหรับกลุ่มสถานศึกษา ในโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษา วอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ที่มีผลงานการดำเนินงานดีเด่น

2. ผลการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษา วอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ พบว่า

2.1 รูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษา วอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลการดำเนินงาน 4) ข้อมูลย้อนกลับ และ 5) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

2.2 ผลการประเมิน ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้อง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวการศึกษา วอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ พบว่า

3.1 ผลการพัฒนา ศักยภาพเด็กพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน พบว่า ปีการศึกษา 2560 เด็กพิเศษ มีทักษะพื้นฐาน ในระดับคุณภาพ 4 คือ ทำได้ด้วยตนเอง/ทำได้โดยมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกช่วยเหลือสูงกว่า ปีการศึกษา 2559 ทุกทักษะ คือ ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน ทักษะสังคม ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร และทักษะทางด้านสติปัญญาและเตรียมความพร้อมทางวิชาการ โดยทักษะการช่วยเหลือตนเอง ในชีวิตประจำวัน มีเด็กพิเศษที่มีคุณภาพในระดับ 4 เพิ่มขึ้นสูงสุด คือ ปีการศึกษา 2559 ไม่มีเด็กพิเศษที่มีคุณภาพในระดับ 4 แต่ปีการศึกษา 2560 มีเด็กพิเศษที่มีคุณภาพ ในระดับ 4 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

นอกจากนี้ยังพบว่า ปีการศึกษา 2560 เด็กพิเศษมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในระดับดีเยี่ยม มีจำนวนมากขึ้นจากปีการศึกษา 2559 ทุกคุณลักษณะ

จากปีการศึกษา 2554-2561 มีเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ได้รับบริการช่วงเชื่อมต่อไปยังสถานศึกษาอื่นคิดเป็นร้อยละของเด็กทั้งหมด เพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา และเด็กพิเศษได้รับบริการส่งต่อไปในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

3.2 ความพึงพอใจของครู ที่มีต่อสภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวทางการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ครูมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทุกเรื่องในระดับมากที่สุด

3.3 ความพึงพอใจของผู้ดูแล ที่มีต่อสภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวทางการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ผู้ดูแลมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทุกเรื่องในระดับมากที่สุด

4. ผลการยืนยันรูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวทางการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ พบว่า

4.1 ผลการใช้รูปแบบการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวทางการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพของผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) ด้านการเผยแพร่ผลงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ความพึงพอใจของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่มีต่อเอกสาร คู่มือการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ตามแนวทางการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ มีความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งด้านรูปแบบของเอกสาร เนื้อหาของเอกสาร และการนำไปใช้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด